

International
Labour
Organization

Milí kolegovia.

Dovoľte ma informovať vás o 105. zasadnutí Medzinárodnej konferencie práce.

„Nerovnosť, marginalizácia a členenie nie sú fenomény, na ktoré svet práce musí reagovať, ale sú to dôsledky toho, čo robíme, ako sa správame a ako sa rozhodujeme“ povedal vo svojom úvodnom príhovore generálny riaditeľ Medzinárodnej organizácie práce (ILO), Guy Ryder na 105. zasadnutí Medzinárodnej konferencie práce (ILC) v Ženeve. Počas konferencie sa predstavila správa s názvom: ***„Iniciatíva koniec chudoby: MOP a agenda 2030.“***

Počas nadchádzajúcich 14 dní bude viac ako 4000 delegátov z celého sveta pracovať v štyroch výborov. Jeden z najstarších výborov, ktorý tento rok oslavuje 90 rokov je výbor pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní MOP. V tomto výbore, kde delegáti zastúpení vládami, zamestnancami a zamestnávateľmi prerokúvajú 24 krajín a dodržiavanie ich dohovorov, zastupuje KOZ SR Miroslav Hajnoš. Dohovory Medzinárodnej organizácie práce sú multilaterálne medzinárodné zmluvy prezidentskej povahy, označované aj ako pracovné normy Medzinárodnej organizácie práce, ktoré sa ponúkajú členom (členským štátom) Medzinárodnej organizácie práce na ratifikáciu. Krátky zoznam nedodržiavania dohovorov pre tento rok je nasledovný:

- **Madagaskar** - 182. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o zákaze a o okamžitých opatreniach na odstránenie najhorších foriem detskej práce č. 182 z roku 1999; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 87. zasadnutí 17. júna 1999.
- **Nigéria** - 138. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o minimálnom veku na prijatie do zamestnania č. 138 z roku 1973; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 58. zasadnutí 26. júna 1973. Dohovor nadobudol platnosť 19. júna 1976.
- **Veľká Británia, Svazijsko, Mexiko, Kazachstan, Indonézia, Guatemala, Salvador, Filipíny, Bangladéš, Kambodža** – 87. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa č. 87 z roku 1948; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v San Franciscu na svojom 31. zasadnutí 9. júla 1948. Dohovor nadobudol platnosť 4. júla 1950
- **Turkmenistan** - 105. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o zrušení nútenej práce č. 105 z roku 1957; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 40. zasadnutí 25. júna 1957. Dohovor nadobudol platnosť 17. januára 1959
- **Mauritánia, Bielorusko** - 29. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o nútenej alebo povinnej práci č. 29 z roku 1930; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 14. zasadnutí 28. júna 1930. Dohovor nadobudol platnosť 1. mája 1932
- **Maurícius, Malajzia, Írsko, Ekvádor, Zimbabwe** - 98. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o použití zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98 z roku 1949; dohovor

prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 32. zasadnutí 1. júla 1949. Dohovor nadobudol platnosť 18. júla 1951

- **Honduras** - 169. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o domorodom a kmeňovom obyvateľstve v nezávislých krajinách č. 169 z roku 1989; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 76. zasadnutí 27. júna 1989
- **Katar, Česká republika** - 111. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o diskriminácii, pokiaľ ide o zamestnanie a povolanie č. 111 z roku 1958; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 42. zasadnutí 25. júna 1958. Dohovor nadobudol platnosť 15. júna
- **Bolívarovské republiky Venezuela** - 122. Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o politike zamestnanosti č. 122 z roku 1964; dohovor prijala Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve na svojom 48. zasadnutí 9. júla 1964. Dohovor nadobudol platnosť 15. júla 1966.

Vo väčšine prípadov príslušný protokol Medzinárodnej organizácie práce nadobudne platnosť po dvanástich mesiacoch odo dňa, keď generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce zaregistroval ratifikácie protokolu dvoma členmi (členskými štátmi) Medzinárodnej organizácie práce. Potom tento protokol nadobudne platnosť pre ktoréhokoľvek člena Medzinárodnej organizácie práce po dvanástich mesiacoch odo dňa, keď sa jeho ratifikácia zaregistrovala. Odvtedy bude príslušný člen Medzinárodnej organizácie práce viazaný predmetným dohovorom doplneným o články príslušného protokolu.

V nasledovnom výbor pre **„Hodnotenie dopadu Deklarácie Medzinárodnej organizácie práce o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, 2008“** sa zúčastnila Marta Hašková.

MKP v Deklarácii vyhlasuje, že **„práca nie je tovar, a že každá chudoba predstavuje nebezpečenstvo pre prosperitu všade vo svete“**, a že **„dôležitosť pracovného pomeru by sa mala uznať za prostriedok zabezpečenia právnej ochrany pracovníkov“**.

Deklarácia je postavená na štyroch základných pilieroch:

- podporovanie zamestnanosti vytváraním udržateľného inštitucionálneho a ekonomického prostredia;
- rozvíjanie a rozširovanie opatrení sociálnej ochrany – sociálne zabezpečenie a ochrana práce – ktoré sú udržateľné a prispôbené národným podmienkam (rozširovanie sociálneho zabezpečenia, BOZP, mzdové politiky, politiky pracovného času a iné podmienky práce určené na zabezpečenie spravodlivého podielu na výsledku pokroku pre všetkých,...);
- podporovanie trojstrannosti (tripartity);
- rešpektovanie, podporovanie a realizácia základných zásad a práv pri práci (vrátane slobody združovania a kolektívneho vyjednávania).

Z dôvodu nasledujúcej finančnej krízy a turbulentných zmien vo svete sa MOP rozhodla posúdiť dopady a implementáciu Deklarácie vo svete. Za týmto účelom MOP zostavila dotazník, ktorým sa dopytovala krajín sveta, ale aj rôznych organizácií vrátane odborových zväzov, zamestnávateľských organizácií a neziskových inštitúcií, ako sa ju podarilo implementovať na národných úrovniach.

Vyhodnotením dotazníka bola správa, ktorá v sebe nesie:

- popis zmien svetovej ekonomiky a sociálny aspekt;
- činnosti vykonané členskými štátmi jednak samostatne, ale aj vo vzájomnej kooperácii;
- hodnotenie organizáciou;
- kroky vykonané medzinárodnými a národnými organizáciami a ostatnými medzinárodnými aktérmi;

- dôkazy celkového vplyvu Deklarácie a možné budúce kroky.

Na základe vypracovanej správy sa vo výbore MKP diskutovali nasledujúce okruhy tém:

- Všeobecné preskúmanie vplyvu Deklarácie a identifikáciu celkových úvahách o budúcich krokoch;
- Využitie opakovanej diskusie pre lepšie pochopenie a odpovede na potreby členských štátov
- Koordinácia akčných prostriedkov MOP založených na tripartitnej štruktúre a systémových normách;
- Partnerstvo a politika súdržnosti.

Diskusia bola interaktívna, nakoľko v rámci tripartitných sedení sa mohli vyjadriť aj zástupcovia:

- Neziskových organizácií;
- Organizácie spojených národov;
- Skupiny Svetovej banky;
- Organizácie svetového obchodu.

Cieľom záverov tripartitných rokovaní je posúdiť aké ďalšie kroky bude potrebné podniknúť, nakoľko mnoho krajín, ale aj reprezentatívnych organizácií na pôde MKP deklaruje záujem ratifikovať a implementovať opatrenia MOP, ale na národných úrovniach, prípadne národných tripartitných rokovaní sa to nepreukazuje.

Uvidíme, čo závery prinesú, ale isté je, že nie je až tak potrebné revidovať samotnú Deklaráciu, ale zabezpečiť aby bola rešpektovaná a implementovaná na národných úrovniach. Tripartitný výbor sa v zásade zhodol, že nie je potrebné mať „*hromady kníh*“, ale treba vyvinúť reálne kroky, ktoré povedú k väčšej akčnosti. Mnoho štátov sveta zápasí s deficitom dôstojnej práce, preto treba vytvoriť kontrolné mechanizmy a účinné nástroje na jej podporu.

Diskusia o pracovných podmienkach v globálnych dodávateľských reťazcoch bol jeden z výborov, kde sa zúčastnila Monika Benedeková a ako ukazujú príklady z mnohých krajín sveta konkurenčný boj medzi globálnymi hráčmi vedie k mnohým negatívnym dôsledkom pre pracujúcich. Najviac postihuje práve zamestnancov v najnižších článkoch reťazca. Nútená práca, neformálna ekonomika, nerešpektovanie práv zamestnancov, nízka ochrana kvôli obmedzenej možnosti kolektívne vyjednávať a neefektívnej kontrole a inšpekcii práce, tlak na vyššiu flexibilitu a tiež tlak na znižovanie nákladov prejavujúci sa tlakom na znižovanie miezd. Naším cieľom je vytvorenie štandardov, ktoré by eliminovali tieto negatívne dôsledky globalizácie. A hoci mnohé vlády túto snahu podporujú, postoj zamestnávateľov je opozičný. Podľa nich nie je dost' relevantných výskumov a dát, ktoré by mapovali stav pracovných podmienok v globálnych reťazcoch a teda akákoľvek snaha o vytvorenie štandardov je predčasná.

S pozdravom / Best Regards

Miroslav Hajnoš

Oddelenie pre medzinárodné vzťahy / Department of International Relations

KONFEDERÁCIA ODBOROVÝCH ZVÁZOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CONFEDERATION OF TRADE UNIONS OF THE SLOVAK REPUBLIC

Odborárske nám. č. 3

815 70 Bratislava

Tel: +421-2-50239193

Mobil: +421 903 251 173

Email : hajnos@kozsr.sk

Web: www.kozsr.sk

Twitter: @miroslavhajnos